

OPETUSMINISTERIÖ
22.12.2003

OPETUSMINISTERIÖN JA TEKNILLISEN KORKEAKOULUN VÄLINEN TULOSSOPIMUS
KAUDELLE 2004 - 2006 JA VOIMAVARAT VUODELLE 2004

TAVOITTEET

Yliopistojen toiminnan tavoitteita ohjaa yliopistolaki ja Valtioneuvoston 4.12.2003 hyväksymä koulutuksen ja tutkimuksen kehittämissuunnitelma.

Yliopisto toimii aloilla, joilla tutkimuksella voi olla sekä tieteellistä että teknistä merkitystä, ja kansainvälisesti yliopisto on merkittävä tieteen ja teknologian edistäjä.

Yliopisto vahvistaa strategiatyötään oman profiloitumisensa tukena.

Yliopistojen tavoitteena on toiminnallaan vaikuttaa siihen, että suomalaisen yhteiskunnan kulttuurinen, sosiaalinen ja taloudellinen hyvinvointi lisääntyy. Yliopistot ottavat kaikessa toiminnassaan huomioon kestävän kehityksen periaatteen. Yliopistojen tavoitteena on tutkimuksen, tutkijankoulutuksen, opetuksen ja taiteellisen toiminnan korkea kansainvälinen taso ja laatu. Yliopistot jatkavat kokonaisvaltaisen laatutyön ja sen menetelmien kehittämistä. Arviointien tuloksia hyödynnetään osana yliopistojen toiminnan laadun kehittämistä.

Yliopistot vahvistavat tutkimuksen ja opetuksen perusedellytyksiä kehittämällä niitä tukevia kirjasto- ja tietopalvelujaan sekä tieto- ja viestintätekniikan infrastruktuuriaan. Yliopistot kehittävät virtuaaliopetuksen tarjontaa osana muuta opetuksen kehittämistä.

Yliopistot kehittävät työyhteisöään siten, että niiden kilpailukyky työnantajina paranee ja henkilöstön työkyky ja -tyytyväisyys lisääntyvät.

Tutkimus ja tutkijankoulutus

Yliopistoissa harjoitettavassa tieteellisessä tutkimuksessa painotetaan korkealaatuista, kansainvälisesti kilpailukykyistä ja eettisesti kestävästä tutkimusta.

Yliopistot vahvistavat ammattimaisen tutkijanuran edellytyksiä ja kiinnittävät erityistä huomiota tasa-arvon edistämiseen tiedeyhteisössä. Tutkijakouluja kehitetään tärkeimpänä väylänä tohtorintutkintoon, joka on tieteellisten jatko-opintojen ensisijainen tavoite. Yliopistot tehostavat tutkijankoulutusta siten, että väittelijöiden keski-ikä (mediaani) laskee 32 vuoteen sopimuskauden loppuun mennessä. Tutkijakouluihin rekrytoidaan aktiivisesti ulkomaisia opiskelijoita ja tutkijoita. Tavoitteena on, että vuonna 2006 tutkijakoulujen opiskelijoista 10 prosenttia on ulkomaalaisia.

Yliopiston keskimääräinen tohtorin tutkintotavoite kaudella 2004 - 2006 on 131 tutkintoa vuodessa.

Peruskoulutus

Opiskelijavalintajärjestelmän kehittämistarpeisiin laaditaan yliopistokohtaiset opiskelijavalintojen kehittämisstrategiat. Strategioiden tulee sisältää toimenpiteet, joilla nopeutetaan opintoihin sijoittumista, vähennetään valintayksiköiden määrää sekä kevennetään yleisesti valintamenettelyjä valtakunnallisesti ja kunkin yliopiston tasolla. Tavoitteeksi asetetaan, että tulossopimuskauden 2004-2006 loppuun mennessä vähintään 50 prosenttia uusista opiskelijoista on samana vuonna toisen asteen koulutuksen päättäneitä.

Opetuksen laatua ja opintojen suunnittelu-, ohjaus- ja seurantarjestelmiä kehitetään niin, että opintojen läpäisy tehostuu ja tutkintojen suorittamisajat lyhenevät erityisesti humanistisella, matemaattis-luonnontieteellisellä ja teknistieteellisellä koulutusalailla. Yliopistot ottavat käyttöön kaikilla aloilla opiskelijoiden kanssa laadittavan henkilökohtaisen opintosuunnitelman vuoteen 2006 mennessä. Yliopistot valmistelevat ja toteuttavat kaksiporaisen tutkintorakenteen toimeenpanon ja opintojen mitoituksen uudistuksen opetusministeriön työryhmän muistiossa esitettyjen (OPM:n muistioita 39:2002) linjausten mukaisesti, niin että uuteen rakenteeseen voidaan siirtyä joustavasti syyslukukaudesta 2005-2006 lähtien.

Yliopistot ottavat koulutustarjonnan suuntaamisessa huomioon erityisesti kansallisen terveysprojektin, opettajankoulutuksen ja tietoteollisuusalojen muuttuneet tarpeet. Koulutustarjonnan suuntaamisessa tulee hyödyntää rakenteellisen kehittämisen mahdollisuuksia.

Yliopiston uusien opiskelijoiden tavoite kaudella 2004 - 2006 on 1 815 opiskelijaa vuodessa.

Keskimääräinen ylempien korkeakoulututkintojen tavoite vuosina 2004 - 2006 on 1 150 tutkintoa vuodessa.

Kansainvälistyminen

Yliopistot tiivistävät ja lisäävät kansainvälistä yhteistyötä ja verkostoitumista siten, että suomalaiset yliopistot ovat kilpailukykyisiä ja aloitteellisia toimijoita ja arvostettuja yhteistyökumppaneita erityisesti Euroopan korkeakoulutus- ja tutkimusalueella. Yliopistot lisäävät yhteistyötä Venäjän kanssa ja vahvistavat suomalaista Venäjän-asiantuntemusta.

Yliopistot lisäävät englanninkielistä opetustarjontaa vahvuusaloillaan ja kiinnittävät erityistä huomiota opetuksen ja opetusmenetelmien laatuun. Yliopistot rekrytoivat ulkomaisia tutkinto-opiskelijoita pääasiassa maisteritason opintoihin sekä jatkokoulutukseen. Opintojen ohjauksessa otetaan ulkomaisten opiskelijoiden erityistarpeet huomioon. Suomen/ruotsin kielen ja suomalaisen kulttuurien opetusta tutkinto-opiskelijoille lisätään.

Yliopiston ylempää korkeakoulututkintoa suorittavista opiskelee ulkomailla vuosittain yli 3 kk jakson 500 opiskelijaa.

Yhteiskunnalliset tehtävät

Yliopistot vahvistavat alueiden elinvoimaisuutta verkostoitumalla alueiden keskeisten toimijoiden kanssa. Uusia yliopistoyksiköitä ei enää perusteta, vaan alueelliset yliopistokeskukset ja muut yliopistojen aluetoiminnot kootaan riittävän laajoiksi kokonaisuuksiksi, niin että niillä on edellytykset saavuttaa toiminnassaan korkea laatu ja vaikuttavuus. Ammattikorkeakoulujen kanssa tehdään yhteistyötä valmistuneiden yhteisten strategioiden linjausten mukaisesti.

Yliopistot kehittävät yhteyksiään elinkeinoelämään tehostamalla liiketoimintaosaamistaan, innovaatiopalvelujaan sekä tutkimustulosten kaupallista hyödyntämistä. Yliopistojen mahdollisuuksia tukea yrittäjyyttä vahvistetaan.

Yliopistot tukevat aikuiskoulutuksellaan työllisyyttä ja koulutuksellisen tasa-arvon toteutumista. Aikuisten mahdollisuuksia suorittaa yliopistotutkinto edistetään käyttämällä hyödyksi maisteriohjelmia ja avoimen yliopiston tarjontaa (alempi korkeakoulututkinto).

Yliopiston avoimen yliopisto-opetuksen väylän kautta tutkinto-opiskeluun siirtyvien tavoite on vuosittain 20 opiskelijaa.

Avoimen yliopisto-opetuksen tavoite on vuosittain 150 laskennallista kokovuotista opiskelijapaikkaa.

Täydentävä rahoitus

Yliopistot laajentavat toimintansa rahoitus pohjaa suoran budjettirahoituksen lisäksi hankkimallaan täydentävällä rahoituksella. Täydentävän rahoituksen tulee tukea yliopistojen perustehtäviä ja niihin liittyviä tavoitteita.

Tavoitteena on myös täydentävään rahoitukseen liittyvien menettelytapojen, hallinnon ja seurannan korkea taso osana yliopiston laatu järjestelmää.

Rakentaminen

Tavoitteena on, että sopimuskaudella yliopiston käyttöön tulevat VTT:ltä vapautuvat puulaboratorion ja viestintätekniikan tilat.

VOIMAVARAT VUONNA 2004

Toimintamenot

Tulossopimuksen 2004 - 2006 tavoitteiden saavuttamiseksi hallituksen esityksessä eduskunnalle valtion talousarvioksi vuodelle 2004 yliopiston toimintamenomomentille (momentti 29.10.21) esitetään

	vuosi 2002	vuosi 2003	vuosi 2004
Perusrahoitus	86 110 000 €	88 057 000 €	94 851 000 €
Valtakunnallisten tehtävien rahoitus	235 000 €	235 000 €	
Valtakunnallisten ohjelmien rahoitus	9 904 000 €	9 362 000 €	6 388 000 €
Hankerahoitus	1 557 000 €	2 618 000 €	3 518 000 €
Tuloksellisuusraha	3 013 000 €	3 086 000 €	2 630 000 €
Yhteensä	100 819 000 €	103 358 000 €	107 387 000 €
Edellisiltä vuosilta siirtyneet	20 119 000 €	17 875 000 €	
LTA:t	65 000 €	1 750 000 €	

Yliopiston liiketaloudellisen toiminnan tulotavoite vuonna 2004 on 24 000 000 € ja kannattavuustavoite 480 000 € (2 % tuloista). Yhteistoimintatutkimuksen tulotavoite on 40 000 000 €. Lahjoitusten arvioitu määrä on 3 500 000 €.

Perusrahoitus

Perusrahoitukseen sisältyy

- 101 000 € avoimen yliopisto-opetuksen järjestämiseen
- 5 449 000 € tutkijakoulujen palkkausmenoihin
- 3 025 000 € muuhun yhteiskunnalliseen palvelutehtävään osoitettavaa rahoitusta yliopiston muun toimintamenorahoituksen ja omavastuun kattaessa tehtävien vaatiman muun rahoituksen.

Perusrahoitukseen sisältyy lisäyksenä 3 400 000 € Senaatti-kiinteistöjen vanhojen vuokrasopimusehtojen tarkistamisen perusteella.

Perusrahoitukseen sisältyy lisäyksenä 3 881 000 € 30.11.2002 tehdystä virka- ja työehtosopimuksesta seuraaviin palkankorotuksiin (vuoden 2003 ja 2004 vaikutus).

Valtakunnallinen rahoitus

Yhteensä 6 388 000 € valtakunnallisiin ohjelmiin seuraavasti:

Tietoteollisuusohjelma 4 592 000 €, josta

- 757 000 € muuntokoulutus (aiemmin sovittujen sisäänottojen perusteella)
- 30 000 € TKK/VY muuntokoulutus (aiemmin sovittujen sisäänottojen perusteella)
- 3 805 000 € tietoteollisuusalojen tutkimus- ja koulutusedellytysten vahvistaminen (sis. 250 000 € Lahden DI-koulutukseen (2004-2006) ja 600 000 € mikroelektroniikkakeskus)

Virtuaaliyliopisto 1 108 000 €, josta

- seuraaviin yhteistyöhankkeisiin kohdennettavaksi hankkeen yliopistoille
 - 520 000 € Suomen virtuaaliyliopiston kehittämissyksikkö
 - 84 000 € orgaaninen kemian -hanke
 - 84 000 € geoinformatiikan virtuaaliyliopisto -hanke
 - 84 000 € matematiikan verkko-opiskelu -hanke
- 336 000 € yliopiston priorisoimiin virtuaaliopetushankkeisiin ja niihin liittyvään henkilöstökoulutukseen

Korkeakoulujen alueellisen kehittämisen ohjelma 70 000 €, rakennusalan osaamisen vahvistaminen Pohjois-Suomessa yhteistyössä paikallisten ammattikorkeakoulujen kanssa (2004-2006)

Kieliteknologia 168 000 € (2004 – 2005)

Opiskeluprosessien kehittäminen 450 000 €, josta

- 50 000 € tekniikan alan kaksiportainen tutkintorakenne (2004-2006)
- 400 000 € opetuksen kehittäminen TKK:ssa (2004-2006)

Hankkeet

Yliopiston hankkeet

- 168 000 € puutekniikka, -rakentaminen, -arkkitehtuuri (2004 - 2005)
- 150 000 € Global University of Forest Products Technology (2004-2005, TKK osoittaa hankkeeseen 417 000 € vuosittain ottaen huomioon erikseen sovitun hankerahoituksen)
- 1 000 000 € tutkimuslaboratorioiden kehittäminen
- 1 000 000 € oppimisympäristöjen kehittäminen

Varustaminen

- 100 000 € mikroelektroniikkakeskus
- 800 000 € TUAS -talo
- 300 000 € puulaboratorion 1. vaihe

Tuloksellisuus

Yliopiston toimintamenomomentille esitetään tuloksellisuuden perusteella määräytyvää rahoitusta yhteensä 2 630 000 € tutkimuksen huippuyksiköiden, koulutuksen laatuysikön, Suomen Akatemian rahoituksen ja muun ulkopuolisen tutkimusrahoituksen perusteella.

TULOSSOPIMUKSEN SEURANTA JA RAPORTOINTI

Tässä sopimuksessa asetettujen tavoitteiden ja sopimuksen muuta toteutumista arvioidaan vuosittain tulosneuvottelujen yhteydessä. Opetusministeriö antaa tulosneuvottelujen suullisen palautteen lisäksi yliopistoille syksyn aikana kirjallisen palautteen mm. raportoinnin laadusta, toiminnan tuloksellisuudesta ja kehittämistarpeista strategisilla painopistealueilla.

Yliopisto toimittaa annettuja määräaikoja noudattaen KOTA -tietokantaan pyydetyt tiedot ja varautuu KOTA -tietokannan kehittämisen edellyttämiin muutoksiin omissa seuranta- ja raportointijärjestelmissään.

Arvo Jäppinen
Ylijohtaja

Matti Pursula
Rehtori

Markku Mattila
Johtaja

Esa Luomala
Hallintojohtaja

Liitteet:

Liite 1. Rakennerahasto-ohjelmat

Liite 2. Perusrahoitukseen sisältyvien yhteiskunnallisten palvelutehtävien rahoitus
kaudella 2004 - 2006

Rakennerahasto-ohjelmat

* DI, tuotantotalous (Espoo ja Lahti)

Hankkeiden toteutuksen edellytyksenä on, että ne muuten täyttävät ohjelma-asiakirjan/
toimintalinjan/ toimenpidekokonaisuuden yleiset edellytykset. Opetusministeriö ei ota kantaa
hankkeiden rahoituksen riittävyyteen.

Perusrahoitukseen sisältyvien yhteiskunnallisten palvelutehtävien rahoitus 1000 euroa/vuosi (ei sis. avointa yliopisto-opetusta)

TEKNILLINEN KORKEAKOULU

Perusrahoitukseen sisältyvät yhteiskunnalliset palvelutehtävät

Metsähovin radiotutkimusasema 180

Yhdyskuntasuunnittelun tutkimus- ja koulutuskeskus, YTK 170

Tutkimustulosten hyödyntämiseen liittyvien palvelujen kehittäminen ja alueellisen vaikuttavuuden vahvistaminen 2 675

sisältää

- mikroelektroniikkakeskuksen kehittämisen ja
- metropolialueen vahvistamisen ml. Lahti